

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112241808
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:1112241808.6

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a sudkýň JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcu Fond na podporu vzdelávania, so sídlom v Bratislave, Panenská č. 29, IČO: 47 245 531, zastúpeného GARAJ & Partners s.r.o. so sídlom v Bratislave, Jozefská 3, IČO: 35 951 125, proti žalovanému A. B. C., nar. X.XX.XXXX, bývajúcemu v D., E. F. XXX, o zaplatenie 5.660,45 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II dňa 4. novembra 2022 č.k. 36C/200/2013-990 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku III.

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) v spore o žalobe žalobcu, ktorou žalobca žiadal uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť mu istinu 5.660,45 eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia žalovaného, ktorý ako člen Rady Fondu v období rokov 2008 až 2012, napriek tomu, že nemohol prijímať odmenu za výkon tejto činnosti, prijal odmeny vyplatené žalobcom žalovanému v celkovej výške 5.660,45 eur na základe dohôd o vykonaní práce, neplatne uzavretých medzi žalobcom a žalovaným dňa 14.12.2009, dňa 14.12.2009, 19.3.2010, 9.6.2010, 14.6.2010, 8.10.2010 a dňa 13.12.2010, napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 107,00 eur s 5,5 % ročným úrokom z omeškania od 1.8.2013 do zaplatenia, (výrok I.), vo zvyšnej časti úroku z omeškania žalobu zamietol (výrok II.) a stranám sporu nárok na náhradu trov konania, vrátenie konania odvolacieho a dovolacieho, nepriznal (výrok III.).

2. Súd tak rozhodol potom, ako Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 21.8.2018 č.k. 1Co/498/2016 – 820 zrušil rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 28.6.2016 č.k. 36C/200/2013 - 617 zrušil vo výroku o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie istiny 107 eur s 8,75 % ročným úrokom z omeškania z istiny od 15.10.2012 do zaplatenia a vo výroku o trovách konania, rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti potvrdil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, ktorý následne na základe dovolania žalobcu Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 27.1.2021 sp.zn. 5Cdo/229/2018 rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.08.2018 zrušil vo výroku, ktorým Okresný súd Košice II žalobu v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a v danom rozsahu vec vrátil Krajskému súdu v Košiciach, ktorý potom rozsudkom zo dňa 28.6.2022 č.k. 5Co/68/2021 – 927 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 28.6.2016, okrem zamietavého výroku v časti zaplatenia istiny 4.478 eur s 5,5 % ročným úrokom z omeškania z istiny 4.478 eur od 1.8.2013 do zaplatenia a v tejto časti zmenil rozsudok tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 4.478 eur s 5,5 % ročným úrokom z omeškania z istiny 4.478 eur od 1.8.2013 do zaplatenia. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie teda rozhodol už len o zostávajúcej časti nároku na zaplatenie sumy 107 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej sumy od 15.10.2012 do zaplatenia.

3. O nároku na náhradu trov celého konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP a § 257 CSP. Konštatoval, že žalobca mal v konaní úspech 62 % (z pôvodne uplatneného nároku 5.660,45 eur s príslušenstvom má žalovaný zaplatiť 4.478,00 eur s príslušenstvom). Súd žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal dospejúc k záveru, že sú splnené podmienky pre aplikáciu § 257 CSP. Ako dôvody hodné osobitného zreteľa súd prvej inštancie vyhodnotil osobné pomery žalovaného, ktorý je dôchodcom, majetkové pomery žalovaného, ktoré mal súd za preukázané žalovaným súdu dňa 14.6.2022 predloženým tlačivom pre dokladovanie pomerov strany konania, procesný postoj žalovaného a okolnosti daného sporu.

4. Proti výroku III. rozsudku o trovách konania podal včas odvolanie žalobca z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok III. rozsudku tak, že žalobcovi prizná voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, prípadne aby odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. S odkazom na rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolacieho a dovolacieho súdu žalobca vyjadril nesúhlas so záverom súdu o čiastočnom procesnom úspechu žalovaného. Tvrdil, že žalobca bol v konaní pomerne úspešný v miere 81 %, v dôsledku čoho by mal byť žalobcovi priznaný pomer náhrady trov konania v rozsahu 62 % (81 % - 19 %). Žalobca zároveň namietol správnosť aplikácie § 257 CSP súdom prvej inštancie. V tejto súvislosti žalobca argumentoval, že súd nikdy nemôže dospieť k vnútornému presvedčeniu o potrebe jeho aplikácie bez toho, aby tento svoj právny názor vopred neoznámil strane, ktorá by inak nárok na náhradu trov konania získala, v dôsledku čoho je dané rozhodnutie prekvapivé, nakoľko žalobca nemal možnosť vyjadriť svoje stanovisko k aplikácii tohto ustanovenia. Súdu prvej inštancie vytkol tiež nedostatočné odôvodnenie aplikácie § 275 CSP. Podľa názoru žalobcu na strane žalovaného neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa výnimočne umožňujúce nepriznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

5. Žalovaný nevyužil právo vyjadriť sa k odvolaniu žalobcu a v odvolacom konaní zostal nečinný.

6. Rozsudok vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi 107,00 eur s príslušenstvom (výrok I.) a výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti úroku z omeškania (výrok II.) nebol odvolaním napadnutý, preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmaný a nadobudol právoplatnosť.

7. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu danom § 379 a § 380 CSP, z hľadísk žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov a ich obsahového vymedzenia, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania je vecne správne, z toho dôvodu ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého výroku III. rozsudku konštatuje, že žalobcom uplatnené odvolacie dôvody nie sú dané. Odvolacie námietky žalobcu nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého výroku III. o trovách konania. Súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by pri rozhodovaní o trovách konania vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonávaných dôkazov alebo z prednesov sporových strán nevyplývali, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Súd prvej inštancie dospel k správny skutkovým zisteniam, z ktorých vyvodil správny právny záver, a správne rozhodol, ak žalobcovi nepriznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že žalobca bol síce v spore v prevažnej časti úspešný, a preto žalobcovi vznikol voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, avšak v danom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, pre ktoré žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal. Súd prvej inštancie sa pritom zákonným spôsobom vysporiadal s podmienkami pre aplikáciu § 257 CSP.

9. Dôvody napadnutého výroku III. o trovách konania odvolací súd vyhodnotil ako vecne správne a zodpovedajúce zákonu, a preto sa v súlade s § 387 ods. 2 CSP obmedzuje sa na konštatovanie

správnosti týchto dôvodov a s poukazom na obsah odvolacích námietok žalobcu, považuje za potrebné k týmto dodať:

10. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že toto predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok konania (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd neprizná náhradu trov konania iba výnimočne za predpokladu, ak zistí dôvody hodné osobitného zreteľa. Pretože použitie ustanovenia § 257 CSP negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania, aplikácia daného ustanovenia musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo k určitej procesnej situácii. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd preto prihliada na majetkové, sociálne, osobné a zárobkové ako aj iné pomery všetkých strán sporu (teda nielen tej strany, ktorú by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj tej strany, ktorej majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá) a posudzuje aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní.

12. Z obsahu odvolania žalobcu vyplýva, že tento namieta súdom prvej inštancie vzhľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa (uvedené v bodoch 20. a 22. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia) tvrdením, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil čiastočný procesný úspech žalovaného a majetkové pomery žalovaného.

13. Odvolací súd vo vzťahu k námietke nesprávneho posúdenia čiastočného úspechu žalobcu uvádza, že žalobca v odvolaní v zhode so súdom prvej inštancie uviedol, že žalobca bol v konaní pomerne úspešný vo výške 81 %, v dôsledku čoho pomerný úspech žalobcu v konaní činí 62 % (81 % úspech žalobcu – 19 % úspech žalovaného), a teda túto skutočnosť žalobca v podanom odvolaní nenamieta.

14. Správnosť záveru súdu prvej inštancie o tom, že boli naplnené dôvody hodné osobitného zreteľa, tak z hľadiska sociálnych aspektov na strane žalovaného, ako aj z hľadiska okolností samotnej veci, nebola spôsobilá spochybníť ani odvolacia námietka žalobcu spočívajúca bez ďalšieho iba v samotnom (bližšie nešpecifikovanom) tvrdení, že majetkové pomery žalobcu nie sú také, aby bola nutná aplikácia § 257 CSP. Súd prvej inštancie pri posúdení majetkovej situácie žalovaného náležite zohľadnil jednak skutočnosti tvrdené žalovaným v tlačive pre dokladovanie pomerov strany konania (č. I. 915 súdneho spisu), zároveň aj vykonal lustrácie v príslušných registroch (evidencia Sociálnej poisťovne, Obchodný vestník, kataster nehnuteľností). Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že z obsahu spisu možno vyvodíť záver o tom, že boli naplnené dôvody hodné osobitného zreteľa, tak z hľadiska sociálnych aspektov na strane žalovaného, ktorý je starobným dôchodcom, ako aj z hľadiska okolností samotnej veci.

15. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca v odvolaní neopodstatnene namieta, že súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie neodôvodnil riadne, v súlade s § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

16. Z dôvodov relevantnej časti preskúmaného rozsudku totiž plynie, že súd prvej inštancie jasne uviedol, aké sú predpoklady aplikácie ust. § 257 CSP (bod 21. odôvodnenia), z akých skutkových zistení vychádzal (priebeh konania, tlačivo pre dokladovanie pomerov strany konania, lustrácie v evidencii Sociálnej poisťovne, katastri nehnuteľností, obchodnom vestníku), aj v čom konkrétne vzhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočnosť okolností (bod 22. odôvodnenia).

17. So zreteľom na to, že: a) do práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo sporovej strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (por. napr. rozhodnutie Ústavného súdu

Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04), b) právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bola sporová strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (por. napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 50/04), c) do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia stranou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať stranou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby sudy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá strana sporu (por. napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03), je z uvedeného nutné vyvodíť, že žalobca nedôvodne uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. b) CSP, t.j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd v okolnostiach súdnej veci odvolaciu námietku žalobcu smerujúcu vo svojej podstate k označeniu napadnutého výroku III. za prekvapivé, keď žalobca mal za to, že súd nemôže dospieť k vnútornému presvedčeniu o potrebe aplikovania § 257 CSP bez toho, aby strane tento svoj právny názor neoznámil ešte pred prijatím takéhoto rozhodnutia. Odvolací súd k tomu upriamuje pozornosť na to, že o prekvapivé rozhodnutie nemôže ísť v prípade, ak strana sporu mala možnosť sa vyjadriť k prípadnej aplikácii § 257 CSP, pričom využitie tejto možnosti nemožno spájať výlučne s oznámením súdu o prípadnej aplikácii § 257 CSP, ako sa nesprávne domnieva žalobca. V prejednávanej veci súd vytvoril všetkým dotknutým stranám sporu dostatočný procesný priestor na to, aby mali takúto možnosť. Napokon žalobca v konaní (a ani v odvolaní) netvrdil a nepreukázal také okolnosti, ktoré by vylučovali aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP môže ísť iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu (právo strany sporu byť explicitne vyzvaná na zaujatie stanoviska k aplikácii § 257 CSP), dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé, pričom konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania (vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.).

19. Z uvedených dôvodov je rozhodnutie súdu vecne správne (výrok III), preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní procesne úspešnému žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania, pretože mu preukázateľne v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli. V odvolacom konaní neúspešný žalobca nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá právo.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).